

Svar på fråga 2023/24:759 av Anette Rangdag (SD)
Kompletterande utbud av flyglinjer, fråga 2023/24:760 av Anette Rangdag (SD) Temporär trafikplikt och fråga 2023/24:761 av Anette Rangdag (SD) Upphandling med kravspecifikation på flygoperatör

Anette Rangdag har ställt frågor till mig om allmän trafikplikt och upphandling av flygtrafik. Jag väljer att besvara frågorna i ett sammanhang.

Jag vill inledningsvis tacka Anette Rangdag för hennes engagemang i frågan. Jag delar Anette Rangdags uppfattning om de regionala flygplatsernas betydelse. Ett väl fungerande, långsiktigt hållbart och tillförlitligt transportsystem, där alla trafikslag utvecklas och bidrar till de transportpolitiska målen, är en förutsättning för att hela Sverige ska fungera. Villkoren för att kunna leva, bo och verka i hela landet behöver förbättras.

Sverige är ett avlångt land som ligger i utkanten av Europa. Avstånden är stora såväl inom landet som till destinationer och områden som är viktiga för svenskt näringsliv. Flyget spelar

därför en viktig roll genom att erbjuda snabba transporter som överbryggar stora fysiska avstånd. Mot den bakgrunden har de icke-statliga flygplatserna efter regeringens förslag tillförts ett permanent årligt tillskott på 107 miljoner kronor från och med i år.

Utgångspunkten för regeringen är att den regelbundna linjetrafiken ska bedrivas på kommersiella villkor. I vissa fall är det dock inte möjligt att bedriva kommersiellt bärkraftig och regelbunden flygtrafik. Det kan i dessa situationer finnas behov av att inrätta flyglinjer med allmän trafikplikt för att säkerställa olika regioners tillgänglighet till Sveriges huvudstad. För detta arbete är Trafikverket ansvarig myndighet. Trafikverket använder sig bl.a. av en tillgänglighetsmodell till stöd för att göra bedömningar vad gäller vilka sträckor som bör beläggas med allmän trafikplikt.

Den 15 februari 2023 redovisade en s.k. bokstavsutredare promemorian Statens ansvar för det svenska flygplatssystemet – för tillgänglighet och beredskap (Ds 2023:3). Promemorian innehåller flera förslag för att stärka den nationella flygtrafiken. Bland annat föreslår utredaren att de kommunala och regionala myndigheterna ska ges möjlighet att komplettera det statliga utbudet av flyglinjer, under förutsättning att kommunerna och regionerna finansierar detta samt att det sker i enlighet med EU:s lufttrafikförordning.

Vad gäller möjligheten att ställa olika krav vid upphandling av allmän trafikplikt, gavs Trafikverket exempelvis ett uppdrag i myndighetens regleringsbrev för 2023 att se över möjligheten att ställa krav på elflyg i samband med sådan upphandling enligt gällande regelverk och upphandlingsprocess. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet senast den 31 maj 2024.

Inom Regeringskansliet pågår för närvarande ett arbete med att utvärdera de olika förslagen i utredningen däribland förslaget om att kommuner och regioner ska ges möjlighet till ett ökat inflytande avseende linjer med allmän trafikplikt. Vidare får vi avvakta Trafikverkets redovisning av uppdraget om kravställande vid upphandling av allmän trafikplikt. Regeringen avser att återkomma i dessa frågor.

Stockholm den 3 april 2024

Andreas Carlson